

Використання технологій інтерактивного навчання студентів-економістів термінологічної лексики

Семенчук Ю.О. У статті проаналізовані переваги технологій інтерактивного навчання та розглянуті способи їх комплексного застосування під час навчання студентів-економістів фахової лексики у всіх видах іншомовної мовленнєвої діяльності. Автором розроблені вправи для оволодіння лексичним матеріалом в інтерактивних формах роботи.

Ключові слова: технології інтерактивного навчання, англійські економічні терміни, лексична компетенція.

Семенчук Ю.А. Использование технологий интерактивного обучения студентов-экономистов терминологической лексике

В статье проведен анализ преимуществ технологий интерактивного обучения и рассмотрены способы их комплексного применения при обучении студентов-экономистов терминологической лексике во всех видах иноязычной речевой деятельности. Автором разработаны упражнения для овладения лексическим материалом в интерактивных формах работы.

Ключевые слова: технологии интерактивного обучения, английские экономические термины, лексическая компетенция.

Semenchuk Yu.O. Using interactive technologies in students majoring in economics economic terms

The advantages of using interactive technologies when teaching students English economic terms have been analyzed and complex usage of such technologies in all types of speech activity has been considered in the article. Different exercises for learning vocabulary by means of interactive technologies have been suggested by the author.

Key words: interactive technologies teaching, English economic terms, lexical competence.

На сучасному етапі розвитку вищої освіти в Україні гостро стоїть питання підвищення якості іншомовної підготовки майбутніх фахівців, тому що знання іноземних мов є запорукою їх конкурентноздатності на ринку праці. Лінгвістичною основою набуття студентами іншомовної комунікативної компетенції є оволодіння термінологічною лексикою сфери майбутньої професійної діяльності. Одним із ефективних засобів для досягнення ус-

піху у вивченні спеціальної лексики є використання технологій інтерактивного навчання, що містять у собі широкий спектр дидактичних можливостей. Враховуючи актуальність означеної проблеми, метою статті є узагальнити підходи методистів до інтерактивного навчання та виокремити й охарактеризувати технології оволодіння студентами фаховою лексикою, щоб забезпечити умови для формування у них іншомовної комунікативної компетенції.

Дидакти і методисти пропонують різні визначення технологій інтерактивного навчання, дають психолого-педагогічне обґрунтування для їх застосування, виділяють типові й характерні види інтерактивних навчальних діяльностей: рольові ігри, симуляції, групові дискусії, проекти. Як зазначає Л.І. Морська, технологія навчання – це системна категорія, орієнтована на дидактичне застосування наукових знань і підходів до аналізу та організації навчального процесу з урахуванням інноваційного досвіду викладачів, а також на досягнення максимально високих результатів у розвитку особистості студента з метою формування його професійної компетенції за допомогою сучасних інформаційних засобів¹. У нашому розумінні, сама технологія навчання – це системна робота студентів і викладача над проектуванням, проведенням та корегуванням освітнього процесу з метою досягнення конкретного результату. З іншого боку, інтерактивне навчання, за С.С. Кашлевым, є процесом міжособистісної комунікації в навчальних умовах, для якого характерним є високий ступінь інтенсивності спілкування, розмаїття видів, форм і прийомів діяльностей, цілеспрямована рефлексія та взаємовплив учасників педагогічного процесу². Суть інтерактивних методів активізації навчально-пізнавальної діяльності (слідом за В.О. Жулкевською) вбачаємо у виявленні творчого потенціалу студентів в умовах вільної і продуктивної мозкової діяльності, творчої атмосфери взаємодії викладача і студентів³. Технологія інтерактивного навчання будується на сумісному виконанні суб'єктами навчального процесу проблемно-орієнтованих завдань, що природно супроводжується іншомовним спілкуванням, робить комунікативну взаємодію всіх комунікантів професійно значущою і мотиваційно підкріпленою. Організація парно-групових форм роботи, таких як рольові та ділові ігри, навчальні дискусії, круглі столи, тренінги тощо, у процесі іншомовної мовленнєвої діяльності розвиває вміння аргументувати свою точку зору на способи вирішення певної виробничої проблеми, вміння інтерпретувати факти або статистичну інформацію, вміння прогнозувати хід подальших дій, вміння оцінити ситуацію через призму власного досвіду і прийняти правильне управлінське рішення. Виконуючи серії професійно

¹ Морська Л.І. Використання інформаційних технологій у формуванні професійної компетенції майбутнього вчителя іноземних мов // Іноземні мови. – 2003. – № 4. – С. 6.

² Кашлев С.С. Интерактивные методы обучения педагогике. – Минск: Вышейш. шк., 2004. – С. 38.

³ Жулкевська В.О. Лінгвістичні аспекти формування фахової англомовної комунікативної компетенції у студентів економічних спеціальностей // Наукові записки. Серія: Філологічна. – Острог: Вид-во НУ „Острозька академія”. – 2008. – Випуск 9. – С. 529.

спрямованих завдань проблемного характеру, студенти активізують у мовленні термінологічну лексику, що робить іншомовне спілкування змістовним і предметним. Прагматичний компонент інтерактивного навчання термінологічної лексики полягає у формуванні внутрішньої мотивації до оволодіння курсом професійно орієнтованої іноземної мови, що відповідає потребам студентів. Окрім того, інтерактивне навчання актуалізує комплекс професійних знань і вмінь студентів, формує такі якості як готовність адаптуватися в нових умовах, здатність до інноваційного мислення, креативність, ініціативність, відповідальність. Таким чином, формуючи свою лексичну компетенцію як компонент іншомовної комунікативної компетенції за допомогою широкого діапазону видів інтерактивної навчальної діяльності, студенти удосконалюють і свою професійну компетенцію, що має для них важливе значення.

Технологія інтерактивного навчання іншомовного лексичного матеріалу підмови спеціальності повинна бути застосована у всіх видах мовленнєвої діяльності, щоб забезпечити повноцінну підготовку студентів до здійснення комунікації у майбутній професійній діяльності. Іншими словами, комплексний підхід до організації інтерактивних занять передбачає формування всіх аспектів мовленнєвої діяльності, зазначає Н.М.Прудникова¹. Перш за все розглянемо можливості технології інтерактивного навчання термінологічної лексики з метою читання фахової літератури, яке стає не метою, а засобом навчання, засобом отримання інформації і пізнання дійсності у глобалізованому світі. У період бурхливого поширення інформації іноземними мовами студентам немовних ВНЗ необхідно вміти її знайти, переглянути, прочитати, виділити й опрацювати необхідний матеріал, тому читання у всіх його видах є для них одним з важливих пріоритетів.

Інтерактивність під час читання, як вважає Г.В.Барабанова, складається з діалогу між автором і читачем, а діалог, у свою чергу, полягає у встановленні спільності словника і схем автора та читача². Немає сумніву, що без оволодіння словником, тобто корпусом спеціальної лексики кожного автентичного фахового тексту, не може бути „спільності”, тобто порозуміння, між читачем та автором такого тексту. Тому інтерактивний формат зрілого читання, за Г.В.Барабановою, включає цілеспрямовану роботу з опрацювання термінологічної лексики – від складання лексичної карти тексту, мозкової атаки з метою виділення ключових слів і пошуку їх значень, розвитку мовної здогадки на матеріалі інтернаціональної лексики і на основі аналізу елементів словотворення до випереджаючої подачі термінологічних лексичних одиниць в короткій бесіді, прогнозування змісту тексту

за заголовком або малюнками чи схемами. Семантизація і первинне закріплення лексичного матеріалу відбувається у процесі виконання вправ на підстановку, тлумачення та осмислення понять, пошук дефініцій, проте некомунікативний характер таких вправ повинен бути зведений до мінімуму або становити не більше 10 відсотків³. Цьому може сприяти постановка викладачем чітких комунікативних інструкцій, установка на мимовільне запам'ятовування лексичних одиниць під час їх неодноразового повторення у нових комбінаціях, варіювання навчального оточення під час організації парно-групової роботи з коментування і тлумачення мовних явищ. Наприклад, взаємодіючи у парах або мінігрупах, студенти можуть виконувати такі завдання:

- Together with your partner find in the text definitions of the words on the given topic and write them down. Suggest Ukrainian equivalents of the new terms or translate them into Ukrainian using a dictionary if necessary.
- In turns with your partner match the terms and their definitions. Then explain the meaning of each term giving your own examples.
- Take turns with your fellow-student to brainstorm relevant terms on the given topic and draw a mind map to be presented to the whole group.

Отже, оволодіння термінологічною лексикою в інтерактивному форматі роботи на початковому етапі читання фахових текстів (передтекстовий етап) забезпечить студентам високий рівень її розуміння, збагатить їх фактологічним матеріалом або опорами для подальшого процесу породження своїх висловлювань на понадфразовому рівні або на рівні власного тексту з теми, яка вивчається, та в ситуаціях, які моделюють реальне спілкування.

Інший рецептивний вид мовленнєвої діяльності – аудіювання текстів за фахом – також передбачає необхідність попереднього оволодіння студентами термінологічною лексикою, що доцільно робити в інтерактивному форматі. Використання аудіо та відеозасобів у навчальному процесі вносить елемент емоційного піднесення, сприяє створенню сприятливого психологічного клімату на заняттях з іноземної мови, що є передумовою інтерактивного навчання студентів. Види і кількість вправ, що готують студентів до сприймання аудіо- або відеозаписів, залежать від рівня їхньої мовної підготовки, мовного досвіду, складності автентичних аудіо- та відеоматеріалів. Інтерактивність студентів проявляється при колективному прогнозуванні змісту аудіо-тексту чи відеофільму на основі їх назви, при знаходженні асоціацій на задану тему під час мозкового штурму, семантизації незнайомої лексики, ідентифікації окремих термінологічних одиниць у процесі прослухову-

¹ Прудникова Н. Н. Педагогическая технология формирования иноязычной компетенции студентов неязыковых вузов: Автореф. дис. ... канд. пед. н.: 13.00.01 / Саратовский госуд. ун-т им. Н.Г. Чернышевского. – Саратов, 2007. – С. 14.

² Барабанова Г. В. Методика навчання професійно-орієнтованого читання в немовному ВНЗ: Монографія. – К.: Фірма „ІНКІС”, 2005. – С. 84.

³ Личко Л. Я. Формування у майбутніх менеджерів-економістів англійської професійно спрямованої компетенції в говорінні: Автореф. дис. ... канд. пед. н.: 13.00.02 / КНЛУ. – К., 2009. – С. 18.

вання/перегляду окремих фрагментів тексту або епізодів фільму. Для зняття мовних труднощів семантизація нової термінологічної лексики може проводитися за допомогою аналізу словотворчих елементів (*employment – unemployment, producer – production – productivity*); студентам можуть пропонуватися зразки термінів, яким властива синонімія (*share – stock, expenditures – costs*) або які мають антонімічні відповідники (*assets – liabilities, demand – supply*); студенти можуть ознайомитися з термінологічними словосполученнями, один з елементів яких є відомий або про значення якого можна здогадатися на основі інтернаціональної лексики і таким чином вивести його значення (*certificate of stock – сертифікат про право власності на акції; capitalization of interest – капіталізація відсотків; financial operations – фінансові операції*). Цікавою є робота з розшифровки абrevіатур та акронімів: *VAT – value added tax (ПДВ – податок на додану вартість), CEO – chief executive officer (генеральний директор компанії), GDP – gross domestic product (ВВП – валовий внутрішній продукт), c/o – care of (супровідна адреса), C&F – cost and freight (вартість і фрахт)*. Важливо звертати увагу студентів на правильну вимову слів, місце основного і другорядного наголосу, щоб полегшити впізнавання й розуміння термінів підмови спеціальності. Таким чином, інтерактивна робота студентів з лексикою на етапі перед слуханням іншомовних фахових текстів або переглядом відеосюжетів служить способом підтримки високої мотивації та стійкого інтересу до змістової частини таких матеріалів, забезпечує створення автентичної обстановки й адекватної реакції на неї.

Технологія інтерактивного навчання іншомовного лексичного матеріалу також має бути застосована і в процесі навчання говоріння, наприклад шляхом проведення ділових ігор, у яких, за словами О.Б.Тарнопольського, відбувається моделювання наближених до реальних умов професійної діяльності та власне діяльності тих, хто навчається¹. Опрацьовуючи фахову лексику у процесі організації ділових ігор, студенти немовних ВНЗ не лише збагачують свій термінологічний словник, актуалізують фахові знання, удосконалюють певні професійні навички, але й формують, за А.О.Вербицьким, систему відносин, характерних для спеціалістів відповідної галузі², набувають необхідних їм комунікативних і ділових якостей сучасного фахівця. Адекватний мовленнєвим намірам вибір необхідних для комунікації мовних засобів, передусім термінологічних лексичних одиниць, їх правильне з граматичної та фонетичної точок зору вживання забезпечують конструктивне спілкування спеціалістів на фахові теми під час особистих і телефонних розмов, у процесі ділових зустрічей і дискусій, на переговорах та презентаціях. Для прикладу розглянемо вправи для формування англо-

мовної лексичної компетенції на початковому етапі ділової гри з теми „Проведення ділових зустрічей”, оскільки набуття студентами-економістами у галузі міжнародної економіки і зовнішньоекономічної діяльності вмінь організації такого виду діяльності є складовою частиною їхніх освітньо-кваліфікаційних характеристик і вимогою Програми з англійської мови для професійного спілкування (2005 р.).

Можемо розпочати підготовку до ділової гри вступною бесідою викладача.

Do you happen to know that in large organizations managers spend 69 per cent of their time in meetings? Holding business meetings is one of the key responsibilities of each manager because people need to know what their colleagues are doing and then take decisions based on shared information and opinions. Thus the purposes of the meetings are varied, ranging from exchanging information to solving a problem and making a decision. In all formal meetings and most informal ones there is a chairperson whose job is to lead the discussion and to ensure that the meeting's objectives are achieved. It is helpful in both formal and informal meetings to have an agenda, listing the points that are to be discussed. It is useful to circulate this in advance so that participants can prepare adequately for the meeting. After formal meetings, the secretary writes up the minutes, an official record of the discussion that has taken place. Minutes usually report details of the time, date, and duration of the meeting and the names of those present, but the content of the report itself may be detailed or brief, depending on the anticipated readership. Thus minutes are a clear, correct, and concise record of business discussed and decisions reached at a meeting. When decision must be taken, the chairperson hopes there will be a consensus on what should be done. If no one votes against, the decision is unanimous. Otherwise, a vote must be taken. If the votes for and against are equal, the only way to break the deadlock is for the chairperson to give his or her casting vote. After each item has been discussed, the conclusions that have been reached are briefly summarized. A brief memorandum of conclusions should be written and distributed.

Жирним шрифтом виділені ключові терміни, на які викладач звертає увагу студентів шляхом акцентування, повторення, виокремлення тощо. Семантизація таких лексичних одиниць відбувається за допомогою контекстуальної і мовної здогадки на основі слів-інтернаціоналізмів та поданих у вступній бесіді визначень, зорової наочності, тлумачення. Далі нова лексика закріплюється у пам'яті студентів при заповненні ними лексичної карти (Табл. 1), причому учасники майбутньої ділової гри можуть запропонувати й інші відомі їм раніше слова по темі, які вже зустрічалися у прочитаних фахових текстах або переглянутих самостійно відеоматеріалах.

¹ Тарнопольський О. Б. Методика проведення рольових та ділових ігор у навчанні іноземних мов: Конспект лекцій. – Дніпропетровськ: Видавництво ДУЕП, 2003. – С. 11.

² Вербицкий А. А. Активное обучение в высшей школе: контекстный подход: Метод. пособие. – М.: Высшая школа, 1991. – С. 128.

Таблиця 1

Лексична карта до теми „Проведення ділових зустрічей”

учасники	participants; chairperson; secretary; business people; ex-officio member
документи	agenda; minutes; memo; report; support materials; the Minute Book
діяльності	to vote; to cast a vote; to take minutes; to move/to second a motion; to hold a meeting
специфічні терміни	amendment; quorum; rider; resolution; status quo; sub-committee
мовленнєві кліше	1) <i>opening a meeting</i>: I think we should begin; Perhaps we'd better get down to business; Shall we start?; The main objective of the meeting is ...; Let's move on. 2) <i>preparing the main facts</i>: As some of you probably know, ...; The situation now is ...; What's your opinion about that?; Has anybody any comments to make?; The way I see it is that ... 3) <i>agreeing and disagreeing</i>: I quite agree; That's true; I disagree completely; That's out of the question; On the contrary, ...; I see your point, but ... 4) <i>making suggestions and recommendations</i>: What would you suggest?; What's your opinion?; I see no other alternative but to ...; I think we should...; What about ...? 5) <i>summarizing the main points</i>: So, to summarize, there seem to be three main problems ...; Can we now try to reach a decision? So, if there are no more objections I suggest that you ...; If nobody has anything to add then we can draw the meeting to a close.

Для розширення запасу термінологічної лексики з теми ділової гри студентам можна запропонувати переглянути текст і заповнити іншу таблицю (Табл. 2).

Таблиця 2

Види дозволених і небажаних діяльностей учасників ділових зустрічей

	DOs	DON'Ts
Chairperson	Have a clear purpose of the meeting; Circulate the memo with the agenda beforehand; Limit the number of participants; Encourage quieter members of the meeting.	Hold the meeting for more than an hour; Hold the meeting in the evening or on Friday; Invite the whole department; Criticize in public.
Participants	Prepare key questions in advance; Offer solutions rather than complaining; Arrive early and sit near the chairperson; Be positive.	Arrive late; Sneak in the meeting room if you are late; Be afraid to say what you think; Read magazines or chat.
Secretary		
Invited persons (e.g., correspondents of the local newspapers)		

Позитивним моментом такої роботи є те, що до активної і творчої діяльності змагального характеру будуть задіяні всі студенти групи, а заповнені таблиці або схеми можуть служити мовленнєвими опорами під час побудови нових висловлювань у подальшому процесі гри. Для активізації операцій з новими лексичними одиницями у режимі парно-групової і колективної роботи студенти виконують й інші види вправ, приклади яких подаються нижче.

Exercise 1. Work in pairs. Complete the following sentences with appropriate words from the table below. Translate these sentences into Ukrainian. Then make up your own statements using the new terms on the given topic.

a) chairman; b) consensus; c) minutes; d) proposal; e) agenda; f) meeting's objectives; g) ...

- It is helpful in both formal and informal meetings to have an _____, listing the points that are to be discussed.
- After naming absentees at the beginning of the meeting, the chairperson may ask if there are any matters arising out of the _____ of the last meeting.
- ...

Exercise 2.

- Match each item on the left with the correct description on the right.
- Do it in figures and letters. Check your answers with the key on the board. Ask your fellow-student to give examples of other useful phrases for participating in meetings.

A	B
1. I think	a) making a suggestion
2. We ought to move on ...	b) giving an opinion
3. Let's recap.	c) asking for an opinion
4. How about ... ?	d) summarizing
5. What are your views on ... ?	e) moving to a new point
6. ...	f) ...

Exercise 3. Do you agree or disagree with the following opinions about meetings? In pairs read the statements given below and correct the wrong ones. Explain why you think they are wrong. Present your arguments to the whole group.

- It is better to send everyone a memo about a new procedure than to have a meeting about it.
- Meetings help everyone to feel personally involved in decision-making.
- The most important person at a meeting is the chairperson.
- More time is wasted during meetings than during any other business activity.
- ...

Exercise 4. In pairs or in groups of three discuss the problems given below and present your conclusions to the whole group.

- What are the main reasons for holding meetings?
- Why are some meetings unsuccessful?
- What do you find most difficult in holding a meeting? (in participating in a meeting?)
- What advice would you give to someone who feels too shy to speak his or her mind at meetings?
- ...

Така підготовча робота з оволодіння новою термінологічною лексикою і мовленнєвими зразками має, на наш погляд, забезпечити студентам необхідні вміння для проведення ділової гри і її подальшого аналізу з метою оцінювання. Отже інтерактивний формат навчальної діяльності з оволодіння іншомовною лексикою для спеціального вжитку на етапі підготовки до ділової гри проявляється у її введенні та закріпленні за допомогою мозкового штурму, шляхом створення і заповнення лексичних карт або схем, під час парного і групового виконання вправ. Так створюються передумови для продуктивного використання термінологічної лексики у різних формах спільної навчальної діяльності, які становлять суть технології інтерактивного навчання, закладаються підвалини для формування не лише іншомовної лексичної компетенції як складника комунікативної компетенції, але й професійної.

Насамкінець розглянемо технологію інтерактивного навчання студентів термінологічної лексики під час виконання письмових завдань, таких як вибір ключових термінів і складання глосарію до кожної теми, письмовий виклад основної думки фахового тексту у формі анотації, написання реферату або пояснювальних записок до схем, графіків чи діаграм. Проводити ці та подібні їм види роботи, які дозволяють активізувати й засвоїти нові термінологічні одиниці, а також перевірити рівень лексичних знань і вмінь використовувати терміни у писемному мовленні, також доцільно, на нашу думку, в інтерактивному форматі навчальної діяльності студентів. Адже, як підтвердили результати проведеного експерименту, використання інтерактивного навчання писемного мовлення сприяє досягненню високого рівня володіння навичками і вміннями, необхідними студентам для написання та редагування тексту певного жанру¹.

Одним із важливих і необхідних студентам немовних спеціальностей вмінь є реферування фахових текстів на основі прочитаних першоджерел. Тому ми розглянемо способи використання технології інтерактивного навчання для розвитку таких умінь. Читання і подальше реферування спеціальної літератури дозволяє розширити обсяг термінологічного словника студентів, оскільки засвоєння термінів у відповідному до спеціальності контексті дозволяє краще зрозуміти їх значення і запам'ятати їх. Під час роботи над написанням реферату проходить сприймання і смислова переробка одержаної інформації, її трансформація і письмова презентація у вторинному тексті. Така складна аналітична розумова діяльність сприяє мимовільному запам'ятовуванню термінів, довготривалому утриманні їх у пам'яті і швидкому відтворенні. Тому підготовка і написання рефератів є ефективним засобом щодо оволодіння студентами термінологічною лексикою за фахом.

Створення студентами вторинних текстів типу рефератів з їх подальшою усною презентацією може бути фор-

мою проектною роботою, що також вважається ефективною технологією інтерактивного навчання, за якої іноземна мова сприймається як засіб взаємодії, акцентування із вправлення як такого зміщується на розумову діяльність, що потребує володіння певними мовними засобами, вміння творчого застосування мовного матеріалу². Проектна робота розвиває вміння працювати в команді, характеризується тісним співробітництвом учасників тимчасового творчого колективу у процесі міжособистісного спілкування. Працюючи над підготовкою такого проектного продукту у складі мінігруп, студенти формують свої мовленнєві лексичні навички, розвивають аналітичні здібності і креативне мислення, вчать формулювати й обґрунтовувати власні судження з використанням у писемному мовленні термінологічної лексики. У комплексі у студентів формується іншомовна лексична компетенція, забезпечується професіоналізація навчання. Принцип інтерактивності у процесі навчання писемного мовлення через написання рефератів реалізується також під час редагування робіт, виправлення недоліків під час взаємоперевірки і самооцінювання. Студенти активно взаємодіють як один з одним, так і з довідковою літературою, словниками, навіть комп'ютерними програмами, щоб добитися правильності й логічності викладеного у рефераті матеріалу, кращої читабельності роботи. Дослідники відзначають широкі можливості досягнення інтерактивності при роботі над рефератом в телекомунікаційному просторі завдяки проведенню консультацій користувачів та обміну коментарями з питань удосконалення створеного тексту. Взаємодія здійснюється як у процесі аудиторної, так і самостійної роботи, коли студенти використовують, наприклад, можливості електронної пошти для консультацій з викладачем, для взаємного обміну інформацією щодо значення того чи іншого терміна, для вироблення спільної думки щодо тих чи інших питань. Отже, навчання студентів термінологічної лексики за допомогою проектною роботи як технології інтерактивного навчання у процесі підготовки і написання реферату разом з використанням потенціальних можливостей електронних засобів комунікації дозволяє активізувати їхні внутрішні пізнавальні мотиви і творчі здібності, організувати й систематизувати роботу з вивчення лексичного матеріалу та оволодіння професійно орієнтованою іноземною мовою.

Загалом технології інтерактивного навчання спрямовані на те, щоб стимулювати у студентів розумові здібності і сприяти їх загальному розвитку як особистостей, щоб дати кожному учаснику мовленнєвої взаємодії оптимальні можливості в його становленні як фахівця. В аспекті навчання студентів термінологічної лексики інтерактивні технології навчання дозволяють створити ґрунтовну лінгвістичну базу для формування іншомовної комунікативної компетенції і забезпечення якісного рівня освіти.

Ю.О.Семенчук (Тернопіль)

¹ Кривчикова Г.Ф. Експериментальна перевірка ефективності інтерактивного навчання писемного мовлення // Вісник КНЛУ. Серія: Педагогіка та психологія. – 2003. – Випуск 6. – С. 178.

² Караєва Т.В. Методика управління процесом створення навчальних професійно-орієнтованих проектів // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. – 2007. – Випуск 48. – С. 118.